

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 14 - 20 ก.ย. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 16 ก.ย. 2566 กระทรวงสาธารณสุข มอบหมายให้กรมควบคุมโรคกำหนดแนวทางเรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก (HPV) สำหรับหญิงอายุ 11 - 20 ปี โดยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประเมินจำนวนกลุ่มเป้าหมายและมอบให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เร่งจัดหาวัคซีนเพิ่มเติม ทั้งนี้การฉีดจะมี 2 ส่วน คือ กลุ่มเด็ก ป. 5 - ม. 6 โดยร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ฉีดเป็นกลุ่มเหมือนกับที่เคยฉีดวัคซีนโควิด 19 ส่วนอีกกลุ่มที่เป็นเด็กนอกระบบการศึกษา รวมถึงหญิงอายุ 18 - 20 ปี ที่จบชั้น ม. 6 แล้ว จะได้รับการฉีดวัคซีนดังกล่าวที่สถานพยาบาล ตั้งเป้าหมายการฉีดวัคซีน HPV ให้ได้อย่างน้อย 1 ล้านโดส ภายในเวลา 100 วัน
- 17 ก.ย. 2566 สำนักข่าวอินโฟเควสท์ ได้นำเสนอข่าวการประชุมความร่วมมือทรัพยากรน้ำ ล้านช้าง - แม่น้ำโขง ครั้งที่ 3 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นการประชุมร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง 6 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา จีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย รวมถึงยังได้รับทราบผลของการศึกษาร่วมภายใต้โครงการ " การศึกษาร่วมเรื่องรูปแบบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของลุ่มน้ำ ล้านช้าง - แม่น้ำโขง และกลยุทธ์การปรับตัว " เพื่อทราบสาเหตุของการไหลของแม่น้ำโขงที่เปลี่ยนไปจากอดีต พร้อมให้แนวทางการดำเนินงานในระยะที่ 2 เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในลุ่มน้ำโขง สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการเตือนภัยและการวางแผนการใช้น้ำร่วมกันได้

“ โรคไข้หวัดนก ” ในภูมิภาคเอเชีย ตะหนัก แต่ไม่ตระหนัก

ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงโรคไข้หวัดนกชนิด H5N1 ในประเทศไทย ถึงวันที่ 20 กันยายน 2566 พบว่าสถานการณ์ล่าสุดของโรคไข้หวัดนกในภูมิภาคเอเชีย ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 พบผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกชนิด H5N1 จำนวน 2 คน เสียชีวิต 1 คน ในราชอาณาจักรกัมพูชาและสถานการณ์ล่าสุดในสัตว์ปีก ผลตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก H5N1 ในนกกระทาที่ไต้หวัน โดยเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2566 มีรายงานนกกระทาป่วยตายจำนวน 13,800 ตัว ถูกทำลาย 65,524 ตัว สำหรับประเทศไทย ไม่พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกตั้งแต่ปี 2549 ถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการวางระบบการบริหารจัดการกรณีหากเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกไว้เป็นอย่างดี โดยมีระบบเฝ้าระวังตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน ความเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้เกิดการระบาดของโรคดังกล่าวในประเทศไทยคือ การลักลอบนำเข้าสัตว์ปีกตามชายแดน สำหรับด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศช่องทางบก ให้ยกระดับการเฝ้าระวังร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรมศุลกากร ด้านตรวจสัตว์ ด้านควบคุมโรคติดต่อที่ดูแลผู้เดินทางเข้ามาในประเทศ ซึ่งตรงจุดนี้จะมีการตรวจคัดกรองเบื้องต้น เช่น การวัดไข้ สังเกตอาการ ชักประวัติ ความเสี่ยง เช่น ผู้ที่มีการสัมผัสใกล้ชิดสัตว์ปีก หากพบว่าผู้ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีความเสี่ยง เจ้าหน้าที่จะทำการเก็บตัวอย่างส่งตรวจทันที และแยกเป็นบุคคลเข้าข่ายสงสัยเพื่อทำการเฝ้าระวังต่อไป ส่วนผู้ที่เดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกหรือประชาชนทั่วไปที่มีความเสี่ยง ให้สังเกตอาการตัวเองหากมีไข้หรืออาการทางระบบทางเดินหายใจ เช่น เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้พบแพทย์เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยทันที พร้อมให้ประวัติเสี่ยงโดยละเอียด เช่น เดินทางกลับจากประเทศที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกหรือมีประวัติใกล้ชิดสัตว์ปีกหรือเลี้ยงสัตว์ปีก เป็นต้น ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญช่วยในการตรวจวินิจฉัยของแพทย์

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ปศุสัตว์ในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงสถานการณ์โรคไข้หวัดนกที่พบในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย หากลูกบ้านพบความผิดปกติในพื้นที่ เช่น มีสัตว์ปีกป่วยตายไม่ทราบสาเหตุ ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้าน อสม. อสต. หรือ จนท. ปศุสัตว์อำเภอ ห้ามนำสัตว์ปีกที่ตายไม่ทราบสาเหตุไปบริโภค ชากสัตว์ควรฝังกลบ ทั้งนี้อนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เช่น การรับประทานอาหารปรุงสุก การสวมหน้ากากอนามัย และการล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ยังช่วยป้องกันโรคดังกล่าวได้ เนื่องจากขณะนี้โรคไข้หวัดใหญ่ระบาด หากในพื้นที่พบผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ประกอบกับมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีก อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดสัตว์ปีก หรืออยู่ใกล้พื้นที่ที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในระยะ 7 - 14 วัน ก่อนป่วยร่วมด้วย ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปศุสัตว์ในพื้นที่ สำหรับเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลที่ตรวจพบผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ควรซักประวัติความเสี่ยงของผู้ป่วยดังกล่าวข้างต้นด้วย หากพบมีอาการเข้าได้ตามนิยามให้รีบรายงานยังช่องทางเฝ้าระวังที่กำหนดไว้

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- <https://www.ryt9.com/s/iq01/3454121>
- <https://mgronline.com/qol/detail/9660000083641>
- <https://www.hfocus.org/content/2023/02/27112>
- ข้อมูลจาก : การประเมินความเสี่ยงโรคไข้หวัดนกชนิด H5N1 ในประเทศไทย (ณ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2566) จัดทำโดย สพ.ญ.ดร.เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย รักษาการนายสัตวแพทย์ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุข กรมควบคุมโรค
- ขอบคุณภาพจาก:<https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2642090>